

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ У ДЗЕРКАЛІ ЗМІ:

**За повідомленнями
друкованих та інтернет-ЗМІ, телебачення і радіомовлення
19 березня 2014 р., середа**

ДРУКОВАНІ ВИДАННЯ

- Ситуація напружена, але контрольована "Голос України"3**
Учора виконуючий обов'язки Президента України — Верховний Головнокомандувач Збройних Сил, Голова Верховної Ради О.Турчинов та Прем'єр-міністр А.Яценюк провели селекторну нараду із командирами військових частин, що дислокуються в Криму. Їм доповів контр-адмірал С.Гайдук: «Ситуація в Криму є напруженою, але контрольованою».
- Как Украина боролась за сохранение Крыма Анна Ковальчук, Журнал «Форбс» (Украина)4**
С.Мищенко: «У власти было две возможности. Первая – это силой защищать Крым, вторая – дипломатическая. Мы выбрали вторую, опираясь на то, что по Будапештскому меморандуму нас должны защищать», – говорит внефракционный депутат. И если мы уже пошли не по силовому варианту, остается надеяться на силу тех стран, которые нам обещали помощь».
- Коли Україна в небезпеці Ніна Цюпа, «Сільські Вісті»6**
Атмосфера в парламенті нині не з найкращих. Окрім відвертої протидії явно проросійськи налаштованих комуністів та уламків колись найбільшої фракції ПР (до речі, це ж їхні однопартійці верховодять нині у кримському парламенті), проявляються тертя і в провладній коаліції. У ній загострилися проблеми з... відвідуванням. Не всі рекрутовані у нову владу депутати склали мандати, тому впродовж тижня бракувало голосів.
- Тріумф суперцинізму Микола Семена, «День»8**
У Москві сьогодні відбувся акт підписання договору між РФ і самозваною владою Криму про перехід Криму і Севастополя до складу Російської Федерації. Що це може означати для кримчан і України? Про це наш кореспондент поговорив із головою Меджлису кримськотатарського народу Р.Чубаровим.
- Світло для сходу Наталія Лебідь, "Україна молода"10**
Арсеній Яценюк: «Зв'язки з ЄС і Росією ми не розглядаємо за принципом «або–або». Незважаючи на катастрофічне погіршення відносин із РФ, допущене не з нашої вини, незважаючи на збройну агресію Росії проти України, я зроблю все можливе, щоб не просто зберегти мир, а й побудувати з Росією партнерські і добросусідські відносини».
- На двух креслах Олеся Дубовик, "Комсомольская правда в Украине"10**
В.Ярема: "Я не сложил полномочия депутата потому, что я мажоритарщик. Если бы я был в списке и за мной заходил следующий депутат, то у меня не было бы по этому поводу вопросов. Поскольку выборы в мажоритарных округах пока не проводятся, я считаю, что мой голос при принятии решений, особенно сейчас, имеет для государства большое значение".

ІНТЕРНЕТ-ЗМІ

- Олександр Лавринович: «Янукович не може претендувати на жодну легітимність»** *Главком*12
- "Сьогодні у нас просто не може бути повної юридичної чистоти в усіх діях і рішеннях. Після того, коли країну залишив президент, який був обраний на виборах, в державі залишився єдиний орган, який був сформований шляхом безпосереднього народного волевиявлення, – Верховна Рада. І звичайно, що дії єдиного легітимного органу з формування системи державного управління були повністю легітимними".
- Петр Симоненко: «Питання заборони партій має вирішувати Верховний суд»** *ГолосUA*16
- «За нову історію України вже намагаються вдруге заборонити КПУ. Один раз це було в 1991 році, коли рішення було прийняте незаконно, антиконституційно, що визначено рішенням Конституційного суду незалежної України, саме це повторюється і зараз. Питання заборони партій має вирішувати Верховний суд», - підкреслив парламентарій.
- Віталій Кличко требует от "свободовцев" сложить мандаты** *LB.ua*16
- "Оценку профессиональной деятельности Пантелеймонова должны давать общество и правоохранительные органы. А не народные депутаты силовыми методами. То, что устроили несколько народных депутатов, ворвавшись в Национальную телекомпанию Украины, иначе как дикостью и беспределом не назовешь".
- БЛОГИ**
- Олександр Доній: «Чому не скликають позачергове засідання Верховної Ради?»** *корреспондент.net*17
- В Криму російські окупанти розстрілюють наших військовиків, катують і вбивають кримських татар, б'ють журналістів, а вищий законодавчий орган України дозволяє собі на тиждень припинити пленарні засідання для "роботи в комітетах"!
- Анатолій Гриценко: «Солдат із полону треба визволяти. Усіх!»** *pravda.com.ua*...17
- Якщо вже держава майже тиждень нічого не робить для звільнення 10 заручників, то хоча б зателефонувати членам їхніх родин, хоча би раз поцікавитися чи поділитися якоюсь інформацією, чи просто морально підтримати матерів, дружин, сестер – могла держава?
- Олег Тягнибок: «На жаль, ми запізнюємося з люстрацією...»** *pravda.com.ua*18
- "Якщо вчора такі методи були виправдані (наприклад, захоплення адміністрацій і змушування чиновників кривавого режиму під тиском народу писати заяву на звільнення, що "Свобода" робила ще задовго до Майдану, то нині вони є недоречними. Влада має користатися іншими, абсолютно легальними важелями люстрації. З проведенням якої ми, на жаль, запізнюємося".
- ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ**
- Александр Турчинов призвал украинцев не поддаваться панике и сохранять единство** *Интер, Подробности*.....18
- Профільні комітети Верховної Ради мають терміново розглянути звернення меджлісу кримськотатарського народу** *ТВі, Сьогодні*.....19
- Ситуацію в Україні розглянуть на засіданні Генеральної асамблеї ООН 20 березня** *Телеканал новин "24"*20
- Російські військові перевели конфлікт в Криму з політичної у військову площину** *"Студія "1+1", ТСН*20
- Статус корінного населення кримським татарам Верховна Рада України має надати вже на найближчому парламентському засіданні** *5 канал, Час новин*.....21

Александр Турчинов назвал действия Президента России опасной политической игрой <i>ТРК "Украина", События</i>	21
Кримські татари стануть корінним народом <i>УТ-1, Підсумки дня</i>	22
Не лише армію, але і ЗМІ треба посилено фінансувати, щоб не програти інформаційну війну <i>Радіо Свобода, Ваша Свобода</i>	22

Друковані видання

Ситуація напружена, але контрольована *"Голос України"*

Учора виконуючий обов'язки Президента України — Верховний Головнокомандувач Збройних Сил, Голова Верховної Ради Олександр Турчинов та Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк провели селекторну нараду із командирами військових частин, що дислокуються в Криму. Їм доповів контр-адмірал Сергій Гайдук: «Ситуація в Криму є напруженою, але контрольованою».

Сергій Гайдук повідомив також, що останнім часом російські війська продовжують блокувати українські військові частини. Є вже випадки застосування зброї. На українських військових тиснуть, вимагають скласти зброю і перейти на бік так званої кримської влади. В останні дні навіть викрали п'ять офіцерів української армії.

Однак, незважаючи на таку складну ситуацію, військові залишаються вірними присязі і не збираються залишати військових частин. Олександр Турчинов подякував контр-адміралу Гайдуку та іншим військовим, що нині дислокуються в Криму, за їхню мужність, відвагу та непохитність. Він зазначив, що вони боронять мир і спокій не лише України, а й Європи. О. Турчинов сказав, що агресія з боку Росії продовжується. І йде спроба анексії півострова Крим. Він запевнив, що влада робить все можливе, щоб забезпечити українську армію всім необхідним. Крім того, ані військові, що залишилися в Криму, ані їхні сім'ї не залишаться без підтримки держави.

Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк теж подякував українським військовим за те, що вони мають таку витримку і не зрадили інтересам української держави.

Він нагадав, що Верховна Рада прийняла закон про часткову мобілізацію. І запевнив, що зроблять все для посилення обороноздатності країни. Ні Україна, ні світ не визнає анексії наших територій. До того ж, підкреслив в. о. Президента, цей процес не має юридичних наслідків, але є небезпечною провокацією для усієї Європи, адже це перша спроба в післявоєнний час анексувати територію незалежної країни.

Олександр Турчинов також заявив, що всі українські військовослужбовці, дислоковані на території Криму, матимуть статус учасників бойових дій.

«Відторгнення території України ніколи не буде», — запевнив виконуючий обов'язки Президента України — Верховний Головнокомандувач Збройних Сил, Голова Верховної Ради Олександр Турчинов.

Після наради О. Турчинов і А. Яценюк зробили заяву. Від вівторка, зазначив прем'єр, конфлікт переходить з політичної у військову площину. Вони повідомили, що вже стали відомі випадки про перші поранення наших військовослужбовців із застосуванням вогнепальної зброї військовими Російської Федерації. А. Яценюк заявив, що вони збираються терміново звернутися до міністерства оборони США, Великобританії та Росії, до країн, які виступають гарантом безпеки України згідно з Будапештськими домовленостями, щоб зупинити ескалацію конфлікту і створити відповідну комісію.

«Наші західні партнери ввели першу фазу санкцій проти Росії. Ми залишаємося і залишалися на принципах мирного врегулювання кризи, яка обумовлена імперськими нездоровими амбіціями Російської Федерації. Територія Автономної республіки — це територія Української держави», — зазначив А. Яценюк.

«Єдине хочу зазначити: сьогодні не потрібна паніка. Сьогодні потрібна злагода та єдність. Наша справа праведна, з нами правда, Бог, з нами Україна», — додав в. о. Президента Олександр Турчинов.

Олександр Турчинов: «Те, що відбувається в Криму, є провокацією не тільки України, а й усього світу. Ми висловлюємо щире подяку нашим військовослужбовцям, які гідно виконують свій обов'язок, які захищають Україну, захищають мир і спокій, стримують криваву агресію і не допускають розв'язання війни. Я знаю, як вам важко нині, знаю, який психологічний тиск здійснюється на вас і ваші родини. Весь український народ зараз з вами».

<http://www.golos.com.ua/Article.aspx?id=323865>

Как Украина боролась за сохранение Крыма

Анна Ковальчук, Журнал «Форбс» (Украина)

27 февраля российские вооруженные силы вторглись на территорию Крыма. 18 марта полуостров незаконно вошел в состав России на правах субъекта федерации.

Между этими двумя событиями украинские власти старались уйти от прямого военного противостояния, отражая вторжение дипломатическими методами и общественными силами. «У власти было две возможности. Первая – это силой защищать Крым, вторая – дипломатическая. Мы выбрали вторую, опираясь на то, что по Будапештскому меморандуму нас должны защищать», – говорит внефракционный депутат Сергей Мищенко. По его словам, выбрав дипломатический путь с расчетом на поддержку стран Будапештского договора и ЕС, отвоевывать военными действиями Крым поздно. «И если мы уже пошли не по силовому варианту, остается надеяться на силу тех стран, которые нам обещали помощь», – подчеркивает он.

Политолог Вадим Карасев считает, что действия украинских властей были продиктованы стремлением минимизировать риски потери людей в ходе аннексии Крыма со стороны России. «Да, сделано немало ошибок, но в таких обстоятельствах, когда более сильный сосед расшатывает основы государственности, особенно на юго-востоке, и ампутировал Крым, власть все-таки допустила минимум ошибок из списка возможных», – сказал он.

О том, что не все довольны позицией властей в отношении Крыма, и ее результатом, можно судить по точечным акциям протеста, которые вчера вновь прошли в центре столицы. Но масштабные акции на текущем этапе маловероятны – внешняя угроза сплотила общество. «При оккупации невозможен никакой Майдан, оккупация Крыма даже немного понизила его ценность сейчас, – констатирует политолог Виктор Небоженко. – Если новый Майдан и будет, он будет связан не с Крымом, а с острейшими социально-экономическими проблемами. И новой власти нужно поторопиться – не делить посты, а как можно быстрее проводить реформы, улучшать жизнь людей».

Forbes проанализировал арсенал украинской власти в борьбе за сохранение целостности страны.

27 февраля Арсений Яценюк призвал участников Будапештского меморандума 1994 года (Россия, США и Великобритания) выполнить свои обязательства и гарантировать территориальную целостность Украины. Позднее Россия отказалась принимать участие в переговорах.

Верховная Рада Украины назначила и.о. министра обороны Украины адмирала Игоря Тенюха.

Министерство иностранных дел отправило две ноты России, касающиеся обострения ситуации в Крыму. Первая касалась незаконного передвижения по территории Крыма военной техники российской армии. Вторая – проведения консультаций. Позднее была направлена

третья – в знак протеста против нарушения Россией воздушного пространства Украины. Реакции адресата не последовало.

1 марта и.о. генерального прокурора Олег Махницкий заявил, что считает незаконным решение о референдуме по государственной самостоятельности Крыма, поскольку оно противоречит статье 137 Основного Закона Украины.

Верховная Рада попросила Совет безопасности Организации объединенных наций рассмотреть ситуацию в Украине. «Мы призываем все государства – члены ООН продемонстрировать солидарность с украинским народом и защитить суверенитет и территориальную целостность Украины, – говорилось в обращении постоянного представителя Украины при ООН Юрия Сергеева. – ...Российские войска уже нелегально вошли на территорию Украины в Крыму, планируя далее расширить свое военное присутствие под незаконным предлогом защиты русскоязычного населения».

Лидер партии УДАР Виталий Кличко призвал Россию убрать войска из Крыма.

2 марта и.о. президента, председатель Верховной Рады Александр Турчинов уволил командующего Военно-морскими силами Дениса Березовского. Обязанности командующего ВМС были возложены на контр-адмирала Сергея Гайдуга.

3 марта премьер-министр Арсений Яценюк предостерег непризнанное правительство Крыма во главе с Сергеем Аксеновым, от попыток хищения объектов украинской государственной собственности в Крыму, в частности, имущества компании «Черноморнефтегаз».

Генеральная прокуратура открыла уголовные производства по факту блокирования украинских воинских частей военнослужащими Черноморского флота Российской Федерации в Крыму.

4 марта Государственная пограничная служба усилила контроль на въезде в Крым с Херсонской области. Были развернуты три контрольно-пропускных пункта и выставлены пограничные патрули.

Служба безопасности Украины зарегистрировала 11 уголовных производств по фактам сепаратизма в юго-восточных регионах и Крыму.

5 марта Шевченковский районный суд Киева постановил задержать председателя Совета министров Автономной Республики Крым Сергея Аксенова и председателя Верховного Совета Крыма Владимира Константинова.

7 марта гражданское движение «Відсіч» устроило ряд флешмобов в киевских супермаркетах с призывом отказаться от товаров российских производителей.

10 марта украинские войска провели учения на полигонах и приведены в полную боеготовность.

11 марта Национальный совет по вопросам телевидения и радиовещания призывал провайдеров прекратить трансляцию российских телеканалов: «Вести», «Россия 24», ОРТ, «РТР Планета», «НТВ – Мир».

Министерство иностранных дел вызвало представителя посольства России для вручения очередной ноты из-за присутствия в украинских территориальных водах кораблей Балтийского и Северного флотов.

Верховная Рада просит США и Великобританию использовать экономические и военные средства для обеспечения безопасности и территориальной целостности Украины.

Игорь Тенюх пояснил, что Вооруженные силы Украины не имеют юридического права начать военные действия в Крыму, поскольку де-юре открытой агрессии нет, а руководство РФ не признает присутствия своих войск в Крыму. Кроме того, не объявлено в правовом режиме военное положение, а без этой формальности применение войск несет за собой уголовную ответственность.

12 марта Министерство юстиции заблокировало доступ к реестрам на недвижимость в Крыму.

13 марта в штаб-квартире НАТО в Брюсселе состоялось внеочередное заседание совместной рабочей группы «Украина – НАТО» по вопросам военной реформы. Стороны согласовали план первоочередных мероприятий для развития сотрудничества по усилению обороноспособности Украины.

Александр Турчинов призывает крымчан бойкотировать референдум 16 марта. «Мы поддерживаем инициативу многих жителей Крыма, в частности, крымских татар, всех патриотов Украины, проживающих в Крыму, по бойкоту этого незаконного действия», – сказал и.о.президента.

14 марта Виталий Кличко установил флаг Военно-морских сил Украины в сессионном зале парламента.

Александр Турчинов отменил решение Верховного Совета Автономной Республики Крым о принятии декларации о независимости Крыма и Севастополя.

Конституционный суд признал несоответствующим Конституции Украины постановление Верховного Совета Крыма «О проведении общекрымского референдума» от 6 марта 2014 года.

Арсений Яценюк обещает, что украинские правоохранительные органы накажут всех причастных к сепаратизму и призывам к расколу Украины.

Верховная Рада утвердила указ исполняющего обязанности президента Александра Турчинова №303 от 17 марта «О частичной мобилизации». Мобилизация объявлена на территории всех областей Украины и будет проводиться в течение 45 суток со дня вступления в силу указа.

Ученый совет Львовской национальной музыкальной академии им. В.Лысенко решил лишить известного российского альтиста и дирижера Юрия Башмета звания почетного профессора из-за его поддержки российского вторжения в Крым. По той же причине активисты из Днепропетровска проводят сбор подписей за то, чтобы лишить Иосифа Кобзона звания «почетного гражданина» города.

Первый вице-премьер-министр Виталий Ярема заявил, что Кабинет министров Украины считает нецелесообразным разрывать экономические отношения с Россией, поскольку «официально Россия де-юре нам не объявляла войну».

Украина отозвала своего посла Владимира Ельченко из России из-за ситуации в Автономной Республике Крым для консультаций.

18 марта МИД распространил заявление о том, что Украина решительно осуждает признание Россией Крыма независимой республикой.

Лидер объединения радикальных партий и организаций украинских патриотов «Правый сектор» Дмитрий Ярош просит Генеральную прокуратуру объявить в розыск президента России Владимира Путина за подготовку к военной агрессии в Украине.

Украинским военным в Крыму дано разрешение на применение огнестрельного оружия.

<http://forbes.ua/nation/1367526-kak-ukraina-borolas-za-sohranenie-kryma>

Коли Україна в небезпеці

Ніна Цюпа, «Сільські Вісті»

Минулий пленарний тиждень — важкий, надто емоційний і почасти переломний. Резонуючи на події в Криму та на східних кордонах України, теперішня опозиція (а це залишки колишньої більшості з «регіоналів» та комуністів) оговталася від недавнього шоку, пов'язаного зі втечею В.Януковича, і вперше після лютневих подій відверто почала блокувати парламентську роботу.

Блокувальні хитрощі

УЖЕ минулий вівторок чітко проявив цю тенденцію. Комуністи і «регіонали» перестали брати участь у голосуваннях, висуваючи низку вимог, супроводжуваних політичними заявами. Якщо продиктовані останніми подіями, скажімо, викликом на допит та домашнім арештом

Інформаційне управління Апарату Верховної Ради України

сумновідомого экс-керівника Харківської ОДА М.Добкіна, ще якось можна зрозуміти, мовляв, «своїх «регіонали» не здають, то з подальшого переліку вимог, після виконання яких нова опозиція згодна співпрацювати з провладною більшістю, можна було б подивуватися. Якби не нинішня драматична ситуація, пов'язана з агресією Росії. Бо це, не багато не мало: вимоги довести до завершення розслідування: «Хто труїв Ющенко? Де Кучмінін «кольчуги»? Хто вбив Гонгадзе?» та про «Повне повернення в конституційне поле», що одночасно і негайно виконати неможливо, і з чого висновок напрошується один — на Миколи, та ніколи, як говориться у відомій приказці.

Зрозуміло, що решта депутатів сприйняла таку позицію як удар у спину, прагнення реваншу, підкріплене реєстрацією відповідних законопроектів, та відверте підігрування політиці агресивної сусідньої держави. Ось у такому емоційному і політичному напруженні та протистоянні зроблено низку парламентських кроків задля захисту інтересів України. Це схвалення звернення Верховної Ради до ООН (250 «за»), постанова про підтвердження євроінтеграційного курсу України (252 «за»), рішення про створення Національної гвардії (262 «за»).

Сценарії пишуться...

ПК протистояння припав на кінець тижня, коли на порядок денний саме життя винесло питання про термінове призначення п'ятірки суддів Конституційного суду із парламентської квоти. Попередню, нагадаю, було відправлено у відставку «за порушення присяги». А на часі — надважливі рішення КС щодо Криму.

Ось тут і проявила себе, за визначенням «свободівців», парламентська «п'ята колона». Апетити не обмежилися торгами за посади. «Регіонали» наполягали, щоб «відставний» документ щодо суддів КС відмінити і дати можливість «старому» його складу визначити долю парламенту автономії. Мовляв, судді приймуть тільки це рішення і самі подадуть заяви про власну відставку. Який сценарій мала реалізувати ця одноразова акція, можна тільки здогадуватись.

Коли стало очевидно, що вона не пройде, почалися «ігри» з виборами нових суддів, а тут передбачено процедуру таємного голосування. Перший його етап лічильна комісія визнала таким, за якого вибори не відбулися. І тільки у четвер увечері після повторного голосування названо нову четвірку суддів КС. Це М.Мельник (245 «за»), І.Сліденко (239), С.Сас (257), С.Шевчук (244). Кандидатура В.Стретовича не набрала необхідної кількості голосів. Того ж дня новообрані склали присягу і за їх участі КС провів «кримське засідання».

Зволікання з цими виборами коштувало Україні втрачених майже двох діб, коли дорога кожна хвилина. Уже на засіданні в суботу Верховна Рада, керуючись відповідним висновком КС, після бурхливої дискусії прийняла рішення про розпуск Верховної Ради Криму (278 «за»).

Хтось, може, й скаже: прийняла запізно. І буде не далекий від істини. Але, як стверджують експерти, таке рішення вкрай необхідне для захисту суверенітету і цілісності нашої держави на міжнародному рівні.

Ще один крок на упередження реваншистських намірів прихильників старого режиму зроблено у п'ятницю — схвалено Закон «Про внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України щодо компетенції Верховного суду України» (252 «за»). Ним діяльність Верховного суду «приведено у відповідність до стандартів Ради Європи та Венеціанської комісії...». А зрозумілою мовою, Верховному суду повернуто його найвищий у державі статус, який за часів В.Януковича було підтопано Вищим адміністративним судом (останній мав право остаточного судового рішення).

Саме використовуючи цю українську особливість судочинства, вже адресовано йому позов одного з донецьких адвокатів щодо «незаконного усунення президента В.Януковича». Через рішення Вищого адмінсуду певні політичні сили і збиралися найближчим часом крутнути назад колесо нашої сучасної історії.

Бракує «багнетів»

АТМОСФЕРА в парламенті нині не з найкращих. Окрім відвертої протидії явно проросійськи налаштованих комуністів та уламків колись найбільшої фракції ПР (до речі, це ж

їхні однопартійці верховодять нині у кримському парламенті), проявляються тертя і в провладній коаліції. У ній загострилися проблеми з... відвідуванням. Не всі рекрутовані у нову владу депутати склали мандати, тому впродовж тижня бракувало голосів. Не дуже охоче працювала і частина нових «союзників», які, приєднуючись до коаліції, розраховували на посади. Питання відвідування засідань доволі емоційно прокоментував у виступі М.Томенко («Батьківщина»). «Або формуємо нову коаліцію, або мова має йти про розпуск парламенту... До понеділка, якщо не буде по-новому функціонувати Верховна Рада, ми тільки дискредитуватимемо країну... Потрібно будь-що завтра і надалі утримувати ситуацію», — наголосив він.

Понеділок, про який говорив М.Томенко, минув учора.

Впродовж 17 березня депутати займалися питаннями оборони. Затверджено указ в. о. Президента «Про часткову мобілізацію» (275 «за»), внесено зміни до деяких законів щодо служби у військовому резерві (276 «за») та зміни до держбюджету-2014 задля збільшення фінансування українських Збройних Сил.

<http://www.silskivisti.kiev.ua/19077/index.php?n=21630>

Тріумф суперцинізму *Микола Семена, «День»*

У Москві сьогодні відбувся акт підписання договору між РФ і самозваною владою Криму про перехід Криму і Севастополя до складу Російської Федерації. Що це може означати для кримчан і України? Про це наш кореспондент поговорив із головою Меджлису кримськотатарського народу Рефатом Чубаровим.

— *Рефат-бей, весь світ бачив цю необгрунтовано урочисту церемонію, коли в Москві Крим, дійсно вже як мішок картоплі, передали до складу Росії. Які наслідки цього акту ви передбачаєте для Криму?*

— Я можу сказати, що наші надії на те, що переможе розум і здоровий глузд, виявились тепер уже остаточно марними. Багато хто з експертів стверджує, що в цьому процесі перемагають гірші прийоми політики. Цей акт показав, що Путіну потрібен не Крим і не Україна навіть, а він ностальгує за біполярним світом, його підштовхують думки про велич, він прагне відновити минуле військове, силове всесилля СРСР, тепер уже в образі Росії, а для цього Крим, Україна і все міжнародне співтовариство обрані лише засобом для ствердження сили Росії.

— *Президент Росії заявив, що більшість кримськотатарського народу разом із Росією і підтримує це рішення. Чи підтверджено це реальними фактами?*

— Абсолютно ні! Нашу Батьківщину, нашу землю, наші долі сьогодні, як і 1783 року, анексували вже вдруге, при цьому абсолютно спотворивши волю корінного народу Криму. Про це говорить наш бойкот проведеного в Криму референдуму, в ньому взяли участь лише 0,5% кримських татар саме через те, що решта понад 99% не згодні з тими рішеннями, які прийняті щодо статусу Криму тут і в Москві, не згодні з військовою інтервенцією на наші землі...

— *У зв'язку з цим які наслідки можуть бути безпосередньо для кримчан?*

— Міжнародному співтовариству вже представлено переконливі докази того, що результати референдуму в Криму сфальсифіковано і що реальна більшість кримчан не згодна з передачею Криму до складу Росії. У зв'язку з цим мене наразі найбільше непокоїть те, що кримчани потрапляють у небезпечну ситуацію, коли буде вжито заходів для силового примусу до визнання цього акту. Весь Крим, і перш за все кримські татари й українці, а також росіяни, не згодні з таким рішенням, можуть потрапити під силовий пресинг. Тому всі учасники світових процесів, і Україна, і Росія, і міжнародне співтовариство передусім повинні обговорити заходи з безпеки тих людей, які живуть у Криму. Дуже важливо, щоб міжнародне співтовариство об'єднало свої зусилля і зробило все, щоб у Криму був спокій і не було порушень прав людей. Тому що зараз може статися так, що в когось буде ейфорія від так званої

перемоги, інші відчуватимуть біль втрати за свої зневажені права, і ця ситуація може у будь-який момент вибухнути. Треба сідати й обговорювати питання безпеки кримчан.

— *Але вони ж діють зовсім в іншому напрямі — вчора учасникам так званої «самооборони» видали зброю, автомати Калашникова почали безконтрольно розповзатися Кримом, вони потрапили до рук тих невірніоважжених людей, які до цього брали участь на блок-постах і на вулицях міст у побитті людей, у їх викраданнях і тортурах...*

— Ось я й говорю, що якщо вже хтось там бере на себе владу, так треба насамперед забезпечити безпеку людей і усунути те «революційне свавілля», яке встановилося в Криму зараз щодо мирного населення. Сьогодні, скажімо, просто на вулицях міста озброєні люди іноземної армії обшукують людей, обшукують сумки й особисті речі. Буквально сьогодні, у ті хвилини, коли в Сімферополі наші співвітчизники ховали вбитого невідомими батька трьох дітей Решата Аметова, «самооборонці» побили журналіста ТРК АТР Ібраїма Умерова та відібрали апаратуру у його оператора, тоді як вони вели прямий ефір із захоплення автосалону «Богдан-Авто» у Сімферополі. Його били по обличчю і перебили коліно, хоча журналіст у цей час виконував свої професійні обов'язки. Цьому абсолютно немає логічного виправдання, і це не відповідає жодним заходам безпеки. Лише увійшовши у норми правових відносин на вулицях, ми можемо сідати й обговорювати подальші проблеми.

— *Верховна Рада України розглядає законопроекти про визнання кримськотатарського народу корінним на території України і відповідного забезпечення прав кримських татар...*

— На жаль, останнім часом Україна і наші державні органи втратили марно невиправдано багато часу, і влада постійно запізнюється з ухваленням доленосних і просто життєво необхідних у такій складній військово-політичній обстановці рішень. Так відбувається і з цим питанням — замість того, щоб оперативно відреагувати на наше звернення, Верховна Рада оголосила перерву в засіданнях для роботи в комітетах, і тепер виявляється, що час безнадійно втрачено, і навіть якщо це рішення буде прийнято, то результативність його може виявитися значно меншою, ніж могла бути.

На жаль, час ставить безжалісні оцінки нашим помилкам, і на нас чекає тепер складний і тривалий період боротьби, хоча ми могли мати зовсім інші результати.

«Ми чекаємо дієвої підтримки та захисту»

У заяві, поширеній учора українськими громадськими організаціями Криму, зокрема, йдеться: «...Найгірше у сучасному Криму почуває себе територіально розпорошене, зросійщене та незгуртоване українське населення. Лише впродовж двох тижнів у Сімферополі та Севастополі викрадено та зникло кілька десятків українських активістів, журналістів, громадських діячів і навіть священнослужителів. Доля багатьох із них невідома й досі. Сьогодні у громадських місцях та на вулицях небезпечно говорити українською мовою. аксьоновські озброєні бандформування (самооборона) та «русские» окупанти тероризують не лише військових, а і їхні сім'ї, погрожуючи виселенням з помешкань. У Таврійському національному університеті призупинено діяльність факультету української філології. Створюють нестерпні умови для вчителів української мови та літератури, українознавства й історії. Майже всі вони завтра стануть безробітними. Передбачається закриття українських класів та ліквідація і так нечисленних українських шкіл, перш за все відомої школи-гімназії Сімферополя, вже заплановано звільнення з роботи її директора, заслуженого працівника освіти України Наталі Руденко. Можна прогнозувати, що буде ліквідовано і Український музичний театр, знаменитий ансамбль «Таврія», закриють усі українські театральні студії. Вже сьогодні не транслюють центральні українські телеканали, заблоковано доставку української преси.

Українська влада українцям Криму має не лише забезпечити, а й гарантувати:

1. Життя та роботу на півострові у правовому полі України.
2. Майбутнє нашим дітям та онукам.
3. Збереження усіх конституційних прав та свобод...

<http://www.day.kiev.ua/uk/article/tema-dnya-podrobici/triumf-supercinizmu>

Світло для сходу

Наталія Лебідь, "Україна молода"

Напередодні путінського виступу, чії тези було нескладно спрогнозувати, Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк завдав кількох превентивних інформаційних ударів. Учора вранці він звернувся до жителів сходу та півдня України, де роздмухуються сепаратистські настрої. З цього Яценюк і почав, перейшовши на російську мову: «Крим не єдиний регіон, де зовнішні сили намагаються дестабілізувати ситуацію, розпалити штучні конфлікти, організувати безлади і спровокувати збройну агресію ззовні під приводом нібито захисту прав російськомовних. Режисуру не надто численних, але досить агресивних мітингів у Харкові, Донецьку та Луганську, інших містах здійснюють зовнішні сили».

Щоб підбадьорити названі регіони, Яценюк звернувся до питань «мови, церкви, відносин з ЄС і Росією». Прем'єр запевнив: і по цей час діє закон Ківалова–Колесніченка, згідно з яким російська має статус не просто регіональної, а «фактично офіційної» з тими ж «можливостями і правами», що й мова українська. «Ніхто не робить замах на ваше право вільно використовувати російську мову. Моя дружина Терезія говорить переважно російською», — визнав Яценюк.

Він також адресував «східнякам» і послання щодо розширення повноважень регіонів: «З'явиться муніципальна міліція. Місцева специфіка враховуватиметься в питаннях освіти, культури, історії. Всі нововведення, пов'язані з децентралізацією влади, будуть відображені у новій Конституції. Конституцію ми повинні писати разом».

Перейшовши до зовнішньої політики, глава нового Кабміну закликав не боятися підписання асоціації з ЄС, запланованого на 21 березня. Економічний розділ угоди буде підписаний пізніше, після того, як зважать всі «негативні наслідки для індустріальних регіонів». «Зв'язки з ЄС і Росією ми не розглядаємо за принципом «або–або». Незважаючи на катастрофічне погіршення відносин із РФ, допущене не з нашої вини, незважаючи на збройну агресію Росії проти України, я зроблю все можливе, щоб не просто зберегти мир, а й побудувати з Росією партнерські і добросусідські відносини», — сказав Арсеній Яценюк. І виклав козир: «Винятково заради збереження єдності України питання про вступ до НАТО не стоїть на порядку денному. Захищати країну буде сильна, сучасна українська армія».

Перейшовши від армії до виборів 25 травня, на яких Яценюк закликав кожного громадянина зробити свій вибір, Прем'єр проклав місточок до теми Януковича: «Я проти закликів заборонити Партію регіонів. Її політична відповідальність за те, що зробив Янукович з країною, очевидна, але вердикт тільки за вами, виборцями, і ні за ким більше. Народ на виборах може заборонити будь-яку партію». Яценюк закликав також колишній електорат Януковича не сприймати «боягузливу втечу» останнього як особисту поразку.

А насамкінець додав: «З помилок 2005—2014 років ми зробили висновки. Більше ніхто нікому не буде нав'язувати своїх цінностей. Але при цьому кожен з нас повинен толерантно і терпимо ставитися до того, що поруч з нами живуть мільйони людей, які в силу різних обставин просто думають інакше. Різноманітність — це не наш недолік. Це — наше багатство. А всіх нас єднає Україна».

<http://www.umoloda.kiev.ua/number/2432/180/86503/>

На двох креслах

Олеся Дубовик, "Комсомольская правда в Украине"

В понедельник парламентское большинство опустело - восемь народных депутатов сдали депутатские полномочия в связи с переходом в исполнительную власть. Таким образом, "Батьківщина" лишилась пятерых депутатов, "Свобода" - двоих, УДАР - одного.

На такой шаг уже бывшие парламентарии решались долго. Новое правительство было сформировано еще 27 февраля, вскоре последовали и другие назначения в исполнительные органы власти, куда перешли и некоторые парламентарии. Кресла свои заняли, но попрощаться с депутатской корочкой желающих оказалось не много.

"Пионерами" стали только новые министры-"свободовцы" Игорь Швайка, Александр Сыч и Андрей Мохник. Они сразу сложили полномочия депутатов. Их примеру последовал и новый глава Нацбанка Степан Кубив. Среди первых был и премьер-министр Арсений Яценюк.

- Я убежден, что новая власть не будет обманывать своих избирателей и украинский народ, - пожурил остальных коллег-"совместителей" Николай Томенко. - В понедельник - крайний срок, все чиновники сложат мандаты, они не будут позорить ни Украину, ни фракции.

Но 17 марта руки депутатов дошли только до 8 "совместителей" из 15. Депутаты проголосовали за прекращение депутатских полномочий и.о. главы МВД Арсена Авакова, министра инфраструктуры Максима Бурбака, министра соцполитики Людмилы Денисовой, и.о. генпрокурора Олега Махницкого, председателя СБУ Валентина Наливайченко, секретаря СНБО Андрея Парубия, министра юстиции Павла Петренко, губернатора Тернопольской области Олега Сиротюка.

Остальные притаились. Скромно молчат о незаконном совмещении депутатских полномочий с деятельностью в исполнительной власти губернаторы: Юрий Одарченко, Ирина Сех, Валерий Лунченко, Владимир Шульга, глава КГГА Владимир Бондаренко. Не спешит писать заявление и вице-премьер Виталий Ярема, и.о. главы АП Сергей Пашинский и его заместитель Андрей Сенченко. Причем, как сами объясняют, нарушают закон сознательно - "ради Украины". Мол, если они сдадут свои депутатские мандаты - в Раде не хватит голосов для принятия важных решений.

- Я не сложил полномочия депутата потому, что я мажоритарщик. Если бы я был в списке и за мной заходил следующий депутат, то у меня не было бы по этому поводу вопросов, - объяснил свою позицию вице-премьер Виталий Ярема. - Поскольку выборы в мажоритарных округах пока не проводятся, я считаю, что мой голос при принятии решений, особенно сейчас, имеет для государства большое значение.

Такую же позицию отстаивают и другие депутаты-чиновники.

- В Верховной Раде такая ситуация, что я поеду и буду голосовать, и буду сознательно это делать, - пояснил свое решение новый руководитель Киева Бондаренко, который тоже прошел в Раду по мажоритарному округу.

Справедливости ради среди восьми оставшихся совместителей четверо попали в Раду по мажоритарным округам, еще четверо - по партийным спискам. То есть свободно могут отказаться от мандата. Их место пустовать долго не будет. Избирательные списки партий длинные. ЦИК принимает решение о вручении депутатской корочки "следующему по списку" очень быстро, в течение часа.

Согласно статье 78 Конституции Украины и закона о статусе народного депутата, парламентариям запрещается совмещать законодательную деятельность с любой другой.

Вадим Колесниченко решил покинуть Раду

Не исключено, что уже на следующей неделе Верховная Рада недосчитается еще одного народного депутата-мажоритарщика. О своем желании сложить депутатские полномочия заявил народный депутат, автор скандально известного языкового закона Вадим Колесниченко.

- Я заявил о сложении мандата по следующим причинам. После 20 февраля я не принимаю участия в работе парламента Украины. Я не хочу принимать участия в работе государства, в котором нет политики, нет инакомыслия, нет плюрализма. А есть одна сторона и есть другая, которую нужно уничтожать, - заявил Колесниченко в интервью "Новому Севастополю".

Заявление политик сделал, но заявление о сложении мандата не написал.

<http://kp.ua/daily/190314/444196/>

Олександр Лавринович: «Янукович не може претендувати на жодну легітимність»
Главком

Олександр Лавринович – один з тих представників минулого режиму, хто до сих пір зберігає за собою посаду. Він досі на чолі Вищої ради юстиції (ВРЮ), яка займається внесенням подань про призначення або звільнення суддів. Ініціативи нової влади щодо люстрації суддів не передбачають участі ВРЮ у встановленні порушення суддею присяги, щоправда, узгодженого всіма політичними силами законопроекту на цю тему поки так і не було прийнято.

В Вищу раду юстиції Лавринович потрапив в 2013-му році з поста міністра юстиції, який займав з моменту приходу до влади Віктора Януковича, і переведення в ВРЮ було для нього фактично засланням. Помітно, як Лавриновича дратують згадування про його наступницю на посаді міністра Олену Лукаш. Про неї він говорить дуже скупі. Без особливого ентузіазму він згадує і про свого колишнього патрона Януковича, хоча не так давно Лавринович вважався дуже близьким до Віктора Федоровича і завзято вибудовував для нього «зручну» систему влади.

Проте сьогодні Лавринович визнає, що повернення до Конституції 1996-го року, яке він свого часу «пробивав», себе не виправдало, і зізнається, що відчуває особисту відповідальність за дії старої влади.

Наскільки, на вашу думку, події в країні відбуваються в легітимному руслі – маю на увазі спірні рішення, які іноді приймає Верховна Рада?

Сьогодні у нас просто не може бути повної юридичної чистоти в усіх діях і рішеннях. Після того, коли країну залишив президент, який був обраний на виборах, в державі залишився єдиний орган, який був сформований шляхом безпосереднього народного волевиявлення, – Верховна Рада. І звичайно, що дії єдиного легітимного органу з формування системи державного управління були повністю легітимними. Те, що зрештою було погоджено і з президентом-біженцем – повернення до редакції Конституції, яка діяла з 2005-го по 2010-й роки, не можна назвати прийнятим відповідно до конституційної процедури, але можна абсолютно точно назвати необхідним для вирішення завдань, які стояли перед суспільством і державою. В тій ситуації і питання юридичної чистоти не могло бути пріоритетним, оскільки єдиний легітимний орган в державі прийняв рішення конституційною більшістю і почав реалізовувати делеговані громадянами України повноваження.

Колишній ваш патрон Янукович запевняє, що він залишається єдиним легітимним президентом, і наші північні сусіди його в цьому підтримують.

Давайте цей сарказм залишимо в стороні, бо я не думаю, що ви серйозно про це говорите.

Так це вони серйозно про це кажуть.

Серйозно про це можна було б говорити, якби за будь-якої ситуації президент лишався б на території України і мав право вести перемовини і брати участь у вирішенні державних питань. А оскільки він залишив свою країну, він не може претендувати на жодну легітимність, яку він повністю втратив. Якщо хтось хоче знаходити обґрунтування своїх зазіхань на суверенітет та територіальну цілісність нашої держави, то бути для цих людей знаряддям – не найкраща участь для будь-кого, хто підіймається на найвищий пост.

Майже всі визнають кримський референдум незаконним за масою причин, враховуючи і відсутність в Україні закону про місцеві референдуми. Але визнання його Росією фактично робить його юридичну чистоту зайвою.

Відсутність закону про місцеві референдуми – не найсильніший аргумент. Саме посилення на право народу Криму на самовизначення, крім посмішки, нічого не викликає. Як і поява такого нового етносу в світі як кримчани. Звичайно, на цій території це питання могло з'явитись, і є три народи, які могли б претендувати на самовизначення на цій території, –

малочисельні кримчаки з караїмами та кримські татари. Бо у кримських татарів немає іншої батьківщини і вони саме там сформувались як етнос.

Кримські татари можуть гіпотетично теж провести референдум і якось відокремитись у складі Криму районами?

Реально керуючись правом нації на самовизначення, зазначеним в статуті ООН, вони мають на це право в межах Криму. Але окрім цього права, існують реалії життя і ви, звичайно, чуєте сьогодні голос Курултая і кримських татар, в яких інший погляд на ці речі. Сьогодні моноетнічних країн в світі практично не існує – посилатись на народ Криму, це все одно, що посилатись на народ Закарпатської чи Чернігівської області.

Вторинне – це національне законодавство, де чітко визначено перелік адміністративно-територіальних одиниць, з яких складається Україна, і зазначено, що зміна території України можлива виключно за рішенням загальноукраїнського референдуму. Тож є більш вагомими аргументи, ніж відсутність закону про місцевий референдум. Тому з правової точки зору говорити про наслідки цього референдуму навряд чи можливо. Можна говорити тільки про те, що у даному випадку шукаються можливості для формування суспільної думки для анексії частини української території сусідньою державою – нашим «дружнім стратегічним партнером».

В Вищому адміністративному суді є позов про нелегітимність нинішньої української влади. Які в нього шанси бути задоволеним?

В Україні сформована легітимна влада.

Будь-яка наша влада бажає використовувати суди у власних інтересах. Нинішня навряд чи буде виключенням.

Сьогоднішні керівники держави зробили кроки, які свідчать не лише про бажання впливати на судові рішення, а про бажання взагалі замінити суд своїми рішеннями. Коли в парламенті ухвалювались рішення, які належать до компетенції суду, це набагато гірше і небезпечніше.

Зараз в Раді зареєстровано декілька законопроектів про суддівську люстрацію, і, наприклад, в кабмінівському варіанті ВРЮ практично відсторонюється від атестації суддів. Як вам взагалі ідея люстрації в судовій системі?

Для цього потрібно, щоб ті, хто хоче це робити, точно знали, що і як вони збираються робити і які будуть наслідки цих дій... В судовій системі дійсно є проблема в частині невисокого рівня професіоналізму окремих суддів, їхньої залежності від рекомендацій і інших стимулів, які застосовуються для формування їхніх позицій.

Це ви так про корупцію?

Корупція – одна зі складових, як б сказав, визначальна. Але крім того, є ті судді, хто легко прислуховується до рекомендацій, навіть самі їх бажають мати і запитують. Є й наслідки того, що не всі судді відповідають професійному рівню, мінімально необхідному для відправлення правосуддя.

Так закон про люстрацію і є кроком для виправлення ситуації.

Не думаю, що саме такими кроками можна виправити ситуацію. Якби реально можна було взяти і звільнити всі вісім с половиною тисяч суддів і протягом місяця набрати інших... Така практика була в двох країнах, які масштабами приблизно як одна українська область, і закінчилося все тим, що за кілька років ситуація там стала абсолютно тотожною тій, що була. Що стосується очищення, тут є механізм, який під різними назвами працює в усіх європейських країнах – це звернення до органу на кшталт Вищої ради юстиції для ретельного вивчення, мінімум півроку, щоб не приймалися упереджені і замовні рішення. Не скажу, що це було часто, але й сюди зверталися, щоб звести рахунки з якимось з суддів.

Так зараз же революційна ситуація, нема коли по півроку чекати.

Революційна ситуація може бути аргументом і виправданням на короткий проміжок, коли насправді є загроза суспільству, державі, але якщо це стає принципом діяльності влади, тоді ця влада і держава приречені. Якщо Верховна Рада почне саджати в тюрму, звільняти з

тюрми, приймати рішення по правильності контрактів між юридичними особами, скільки така держава зможе проіснувати?

Кажуть, що досі на багатьох суддів впливає досі член ВРЮ Андрій Портнов, який, як і Янукович, зараз знаходиться поза межами держави.

Я читав про те, що він знаходиться поза межами держави. А що стосується його впливу, ніколи не був свідком цього. Звичайно, я розумію, що його участь в прийнятті якоїсь кількості рішень, очевидно, була, так само як і участь в формуванні окремих позицій щодо змін в судовій системі. Але стверджувати щось можна, коли ти точно це знаєш. Його рекомендації щодо зміни судової системи я бачив, але якщо мова йде про вплив на якогось суддю, то зрозуміло, що ані той суддя, ані Портнов не робили це так, щоб хтось міг про це точно знати.

Наскільки ви вважаєте адекватним дії старого керівництва Мінюсту під час політичної кризи?

(пауза) Не хотів би давати оцінки тим, хто прийшов після мене. Скажу, що була система, яка функціонувала з 1991-го року і при зміні керівників зміни в Мінюсті були найменшими в усій системі виконавчої влади. Обов'язкова необхідність відділення державної політики від державної служби завжди в Мін'юсті реально працювала при всіх міністрах, але потім щось відбулось.

Зараз ви можете відверто сказати, чому вас змінили на Лукаш в 2013-му?

Мені здається, очевидно чому. Якби це не було пов'язано з посадою, на якій я працював, я міг би це сказати, але в мене вийде повне очорнення, чого я робити не буду. Просто хотілося б, щоб зараз революційна доцільність не призвела до того, щоб вся держслужба повинна була здати тест на політичну лояльність, а не на профпридатність.

Чи відчуваєте ви свою особисту відповідальність за те, що брали безпосередню участь в становленні минулого авторитарного режиму, який привів країну до того, що ми зараз маємо? Так, обгрунтовуючи свого часу повернення до Конституції 1996-го року, ви запевняли, що люди голосували за Януковича як за фізичну особу, а не за сукупність повноважень.

Я відчуваю свою відповідальність за те, яким чином розвивалася державна влада в Україні і як вибудовувались стосунки в ній. Але наведений вами приклад не найвдаліший, тому що будь-хто з громадян, який бере участь в будь-яких виборах, ніколи не голосує за набір норм законів. Він голосує за конкретну фізичну особу, причому здебільшого дивлячись не на те, наскільки вона відповідна до того місця, куди її обирають, а наскільки вона подобається. А що стосується формування повноважень для найвищої особи в країні, то ці процеси відбуваються скрізь на земній кулі і можуть передбачати проведення передчасних виборів, але здебільшого – ні. Найближчий досвід – Французька республіка.

Тим не менш, саме повернення до Конституції 1996-го року себе виправдало? Судячи з того, що зараз відбувається в країні, то ні.

Не виправдало. Але чому протягом всіх років виникали думки про перехід до нової системи влади? З одного боку, коли збільшується концентрація повноважень в руках президента, відчувається явна тенденція до авторитаризму. Але був і інший час, коли відсутність централізованої сильної влади ставала причиною величезних криз. Я завжди підкреслював, що з моєї суб'єктивної точки зору будь-який коктейль завжди є гіршим за чітко визначену систему. Ми можемо мати як чисту президентську республіку з її вадами і перевагами, так само і чисто парламентську. Ми мали можливість спробувати чисто парламентську модель дуже короткий проміжок часу, тому робити висновки складно, а президентсько-парламентську мали довший час з різними змінами набору повноважень. Якби ми побачили переваги парламентської моделі, думаю, більшість підтримувала би рух в цьому напрямку, але потрясіння і кризові явища ставали причиною тяжіння до того, щоб в державі не було змагання між посадовими особами та органами. І та комісія, яка має протягом короткого часу запропонувати зміни до Конституції, може пропонувати перехід до парламентської моделі. Можливо, нам необхідний цей досвід, коли голова держави, незалежно від того, як він обирається, буде виконувати функції, які притаманні головам держав в парламентських республіках.

Тобто декоративним фігурам?

Я не згоден, коли кажуть про декоративні функції. У президентів в парламентських республіках є одна дуже важлива функція – вони мають право розпуску парламенту, причому в будь-який момент, коли вони обґрунтують, що це є необхідним. Таке саме право в Європі є у монархів і воно дуже важливе і відповідальне.

В умовах нинішнього роздраю в Україні парламентська модель взагалі може бути ефективною?

Саме тому, що в нас, на жаль, дуже часто були такі періоди протягом новітньої історії України, домінував вектор президентської моделі. Я не переконаний, що навіть в цей момент цей вектор буде обов'язково негативним. У політиків має бути відчуття відповідальності перед тими, хто їх обирає, – щоб не було такого, коли до 20 лютого в Україні одна більшість, що налічує 280 осіб, а через тиждень – інша, яка налічує 258. І це не перший раз. То ж це ризики, які несе в собі парламентська модель.

З новим керівництвом Мінюсту ви знайомі?

Я зустрічався з паном Петренком кілька разів на робочих групах під час роботи по розробці різних законів.. Людського спілкування не було ніколи, тому можу сказати, що не знаю його взагалі.

В Межигір'ї були знайдені дуже цікаві записи щодо його відвідувачів, з яких можна зробити висновок, що у вас було кодове ім'я «Крот». Також ви були в числі інших запрошені на святковий концерт російських зірок Ваєнги і Газманова на Новий рік...

Я насправді був запрошений на цей концерт і був там. А щодо «Крота», то мені самому було цікаво дізнатись, як кого називали. Там же немає єдиної системи. Коли я прочитав це, мені смішно стало: чи малося на увазі, що в мого охоронця прізвище Крот, чи мова йшла про певну недовіру до мене – ви ж знаєте, кого називають «кротами».

Але ж вас на концерти запрошували.

На концерти запрошували, але не запрошували на інші заходи, де приймалися відповідальні рішення.

Наскільки часто ви спілкувалися з Януковичем, коли пішли з міністерства?

Коли пішов, практично не спілкувався. Всі ці запрошення – то данина попереднім рокам, бо якщо подивитися на прізвища, що там фігурували, то там не було ніякого політичного підтексту чи близькості до спілкування. Можу стовідсотково сказати, що ці люди не мали ніякого відношення до прийняття державних рішень.

Ви не могли всі ці роки не помічати показного сибаритства і певної відірваності влади.

Були різні періоди. Я познайомився з Януковичем, коли він став прем'єром в 2002-м році, – це була одна людина. 2006–2010 роки в опозиції – трошки інша людина, коли в мене виникли з ним людські стосунки. 2010–2012 роки – треті стосунки, коли він прислуховувався до пропозицій, і насправді скажу, що він зробив найбільший внесок в зближення з ЄС в цей час, і реальне реформування в деяких сферах вже давало позитивні результати. Але потім в кінці 2012-го року почалося гальмування і з 2013-го почався місцями відкат назад, місцями – повна реконструкція. І з цього періоду ми вже зустрічалися тільки на офіційних заходах.

Що сталося з Януковичем?

В нього мінялося сприйняття життя, відбувалася переоцінка своїх бажань. Було помітне викривлене уявлення про реальність, відірваність від неї.

Він замкнувся в собі?

Не стільки в собі, скільки в якомусь колі осіб, з якими йому, можливо, було комфортно. Він не сприймав точки зору, вислови, які не подобались.

Чи вам надходять від нової влади чіткі сигнали, що ви втратите свою посаду в ВРЮ? Ви все ж таки залишаєтесь людиною з команди Януковича.

Посада – це явище на якийсь період часу і бажано, щоб воно співпадало з професійним рівнем і можливістю його реалізації для позитивних результатів роботи якогось органу. Якщо

хтось може пред'явити мені претензії по якості організації роботи ВРЮ, я буду дуже радий їх почути. Якщо претензій немає, а є просто бажання поставити людину, яка буде працювати, перш за все лояльно до політичного керівництва, то прикладів цього багато. Якби в мене була політична робота, ми б з вами тут сьогодні не розмовляли – я б спокійно поклав заяву і пішов в той же день. А оскільки ця робота апіорі має бути аполітичною, тут має бути тільки критерій неупередженості і професійності. Буде бажання звільнити мене – я вже проходив ці етапи, і для мене це не біда і не трагедія.

<http://glavcom.ua/articles/18320.html>

Петр Симоненко: «Питання заборони партій має вирішувати Верховний суд»

ГолосUA

Питання заборони діяльності будь-якої партії, за Конституцією, визначається Верховним судом України. Про це повідомив кореспонденту ГолосUA лідер Комуністичної партії України Петро Симоненко.

КПУ показывают, что власть не собирается действовать в Украине законными методами, укрепляя демократию на основании закона. ">Так, за його словами, чергові спроби заборонити КПУ показують, що влада не збирається діяти в Україні законними методами, зміцнюючи демократію на підставі закону.

«За нову історію України вже намагаються вдруге заборонити КПУ. Один раз це було в 1991 році, коли рішення було прийняте незаконно, антиконституційно, що визначено рішенням Конституційного суду незалежної України, саме це повторюється і зараз. Питання заборони партій має вирішувати Верховний суд», - підкреслив парламентарій.

Він також нагадав, що всі спроби заборонити Компартію відбувалися на зламі української історії, а саме на переломі і визначенні, якою буде Україна.

«У 1991 році забороняли, щоб не дати Компартії чинити опір і природно визначати іншу політику для держави, коли була визначена політика розграбування, знищення, формування нових власників і класу олігархів, і віддалення України від слов'янського простору», - нагадав лідер КПУ.

http://ua.golos.ua/politika/14_03_19_simonenko_voprosyi_zapreta_partiy_doljen_reshat_verhovnyiy_sud

Виталий Кличко требует от "свободовцев" сложить мандаты

LB.ua

Политик назвал Мирошниченко сотоварищи политическими мародерами.

Лидер "УДАРа" Виталий Кличко обратился к народным депутатам фракции "Свобода", которые силой заставили написать заявление об увольнении руководителя НТКУ Александра Пантелеймонова, с призывом сложить мандаты.

"Оценку профессиональной деятельности Пантелеймонова должны давать общество и правоохранительные органы. А не народные депутаты силовыми методами. То, что устроили несколько народных депутатов, ворвавшись в Национальную телекомпанию Украины, иначе как дикостью и беспределом не назовешь. Украинцы меняли власть в государстве именно из-за беззакония и отсутствия справедливости, - говорится в обращении Кличко. - Этот случай не должен остаться безнаказанным. Народные депутаты от "Свободы" - все без исключения - которые применили силу, должны сложить мандаты", - подчеркнул Кличко.

Также он подчеркнул, что действия депутатов от "Свободы" должна расследовать прокуратура - открыто и прозрачно.

"Общество ждет правовой оценки беспределу нардепов и привлечения их к ответственности. Убежден, что таким поступкам народных депутатов нет объяснения и оправдания. Украине не нужны политические мародеры!" - подчеркнул Кличко.

Напомним, 18 марта депутаты от "Свободы" Игорь Мирошниченко, Андрей Ильенко, Богдан Бенюк и другие пришли в кабинет Пантелеймонова, несколько раз его ударили и вынудили написать заявление об отставке. "свободовцев" возмутила трансляция Первым национальным 18 марта церемонии подписания договора о присоединении Крыма к РФ.

Видео инцидента выложил "свободовец" Александр Аронец, однако некоторое время спустя его удалил. Впрочем, запись была скопирована и осталась в сети.

Премьер Арсений Яценюк и глава МВД Арсен Аваков назвали неприемлемыми действия "свободовцев". Однако Аваков отметил, что оценку действиям депутатов должна дать Генпрокуратура. Должность и.о. генпрокурора занимает "свободовец" Олег Махницкий. Он пообещал, что расследование дела будет проведено объективно.

http://lb.ua/news/2014/03/19/259972_klichko_trebuje_svobodvtsev.html

Блоги

Олександр Доній: «Чому не скликають позачергове засідання Верховної Ради?» *корреспондент.net*

Я, Доній Олександр, народний депутат України, вимагаю негайного скликання позачергового пленарного засідання Верховної Ради!

В Криму російські окупанти розстрілюють наших військовиків, катують і вбивають кримських татар, б'ють журналістів, а вищий законодавчий орган України дозволяє собі на тиждень припинити пленарні засідання для "роботи в комітетах"!

Це що за бездіяльність і безпорадність?

Депутатам байдуже, що окупанти вбивають українських громадян? Вимагаю пленарного засідання!

P.S.Обдзвонив депутатів групи "Соборна Європейська Україна". Прийняли спільне рішення від імені всієї групи- вимагати позачергового засідання ВР.

Прошу інших депутатів долучитися до нашої вимоги.

<http://blogs.korrespondent.net/celebrities/blog/olesdoniy/a135173>

Анатолій Гриценко: «Солдат із полону треба визволити. Усіх!» *pravda.com.ua*

Спочатку офіційне повідомлення:

Викраденого в Криму полковника Служби зовнішньої розвідки України Ігоря Лоснікова відпустили. Про це повідомила прес-служба СЗР. "В результаті оперативного прийняття Службою зовнішньої розвідки України невідкладних заходів, зокрема по лінії офіційних контактів з російськими спецслужбами, захоплений у вівторок в 17.00 в Ялті командир військової частини СЗР України полковник Ігор Лосніков відпущений", – сказано в заяві.

1) Дуже добре, що СЗР оперативно визволила із полону в Криму нашого офіцера. Вжили невідкладних заходів, задіяли контакти, звільнили. Молодці! Така миттєва і дієва реакція вкрай важлива для наших військових у нинішній ситуації.

2) Тепер питання, не лише до СЗР, а насамперед до СБУ, МВС, МО, МЗС, ГПУ та інших державних структур України:

- Скільки ще днів (тижнів, місяців) будуть утримувати заручниками в тому ж Криму 10 активістів Майдану і Автомайдану?

- Коли і яким чином держава їх визволить?

- Про невідкладні не кажу (їх не було і немає), але хоч яких-небудь заходів держава збирається вживати?

- Якщо вже держава майже тиждень нічого не робить для звільнення 10 заручників, то хоча б зателефонувати членам їхніх родин, хоча би раз поцікавитися чи поділитися якоюсь інформацією, чи просто морально підтримати матерів, дружин, сестер – могла держава?

- Звісно, активісти Майдану і Автомайдану не мають звання полковника, хлопці лише старлеї запасу, тим не менше – вони громадяни і на Майдані стояли чотири місяці, щоб ця держава про громадян дбала; а коли держава своїх солдат у Криму покинула на призволяще, то це ж вони пішли на ризик і замість держави допомагали військовим?

- Тепер вони державі не цікаві? Не потрібні?

<http://blogs.pravda.com.ua/authors/grytsenko/532942277d9bd/>

Олег Тягнибок: «На жаль, ми запізнюємося з люстрацією...» *pravda.com.ua*

Нам, ще вчора опозиційним політикам, треба зрозуміти, що ми перестали бути опозицією і тепер є частиною влади – сьогодні доступні інші методи боротьби навіть з відвертими ворогами України.

Якщо вчора такі методи були виправдані (наприклад, захоплення адміністрацій і змушування чиновників кривавого режиму під тиском народу писати заяву на звільнення, що "Свобода" робила ще задовго до Майдану, то нині вони є недоречними.

Влада має користатися іншими, абсолютно легальними важелями люстрації. З проведенням якої ми, на жаль, запізнюємося.

Я мав розмову з Ігорем Мірошніченком з цього приводу. Розумію його емоційну мотивацію, яка підштовхнула на ці дії. Але як політик він мав би керуватися не емоціями, а холодним розумом. Незважаючи навіть на ті потрясіння, які ми всі пережили і переживаємо. І Мірошніченко, як і кожен зі свободівців, готовий добровільно зняти з себе депутатську недоторканість і відстоювати свою правоту перед судом. А також перед громадою.

Своєю чергою, просив би і товариство не керуватися емоціями в бажанні негайної розправи над свободівцями.

Слава Україні!

<http://blogs.pravda.com.ua/authors/tiahnybok/53294baec6da5/>

Телебачення і радіомовлення

Александр Турчинов призвал украинцев не поддаваться панике и сохранять единство

Интер, Подробности

Ведущая: Не поддаваться панике, и сохранять единство призвал украинцев исполняющий обязанности Президента Украины Александр Турчинов. По его словам, попытка аннексии части украинской территории – это, цитирую: "опасная провокация не только для Украины, но и для всего мира". По мнению Александра Турчинова, впервые после Второй мировой войны происходит попытка аннексии территории европейского государства, чьи границы признаны всем миром. Турчинов поблагодарил украинских военных, которые служат в Крыму, за верность присяге и выдержку. И пообещал присвоить им статус участников боевых действий.

Александр ТУРЧИНОВ, Председатель Верховной Рады, и.о. Президента Украины: "Сьогодні політичне керівництво Російської Федерації розпочало брудну гру щодо оформлення політичного анексії території України. А саме – Автономної Республіки Крим. Я хочу нагадати історію саме з анексії території інших країн фашистською Німеччиною розпочалася Друга Світова Війна. Це провокація не тільки проти нашої країни. Це спроба дестаблізувати ситуацію в регіоні, Європі, і всьому світі. Я хочу подякувати всіх військовослужбовців від адміралів,

генералів, і завершуючи офіцерами, солдатами, сержантами, які, як одна родина, одна команда, захищають свою країну. Україна з вами. Я хочу сказати всім нашим громадянам, що тимчасова окупація Автономної Республіки Крим не дозволить Російській Федерації реалізувати свої загарбницькі плани. Крим був і буде частиною нашої країни".

Национальный банк Украины и парламент договорились о проведении постоянных консультаций

Ведущая: Национальный банк Украины и парламент договорились о проведении постоянных консультаций. Сегодня глава финрегулятора Степан Кубив принял участие в заседании парламентского комитета по вопросам финансов. Он проинформировал депутатов о шагах, которые предпринимает НБУ для обеспечения ликвидности банковской системы, работы финучреждений в Крыму, а также в ходе переговоров с международными организациями по предоставлению кредитов.

Профільні комітети Верховної Ради мають терміново розглянути звернення меджлісу кримськотатарського народу

ТВі, Сьогодні

Тетяна БУДЬ, ведуча: Профільні комітети Верховної Ради мають терміново розглянути звернення меджлісу кримськотатарського народу. Відповідне доручення дав голова Парламенту Олександр Турчинов

Віталій ПІВОВАР, ведучий: Ситуація щодо подальшої долі кримських татар вивчала Анна Ниченко. Далі від неї подробиці. Аню, скажи будь-ласка, чи вдувають кримські татари підтримку з боку теперішньої чинної української влади?

Анна НИЧЕНКО, кореспондент: Принаймні пан Турчинов підписав відповідне доручення, а міністру Юстиції Павлу Петренко сьогодні говорив про те, що незабаром Верховна Рада підготує необхідний пакет законів, які вже нададуть кримським татарам правові інструменти для самовизначення. І нагадаю, що кримські татари прагнуть визнання їх статусу як корінного народу Криму. Павло Петренко обіцяє, що Україна не залишить жодного свого громадянина без захисту. Міністр нагадав, що Верховна Рада у першому читанні ухвалила закон стосовно забезпечення прав корінних народів. За його словами, цей документ наразі перебуває на доопрацюванні, і буде презентований на найближчому засіданні ради. Фактично, каже Петренко, буде надано всі необхідні правові інструменти аби кримські татари могли самостійно вирішувати свою долю.

Павло ПЕТРЕНКО, міністр Юстиції України: «За нашою ініціативою на найближчих засіданнях Верховної Ради України буде ухвалено пакет законів, який дасть змогу кримським татарам самостійно визначитися щодо свого правового статусу, і найголовніше - історичної волі народу, який проживає в Криму і який має всі законні права, історичні права на цю землю».

Анна НИЧЕНКО, кореспондент: Українські експерт ти радять Верховній Раді терміново ухвалити постанову щодо визнання кримських татар корінним народом, зокрема мова йде про зареєстрований вчора проект постанови №4475 позафракційного нардепа Петра Порошенка. За словами директора центру близькосхідних досліджень Ігоря Семиволоса, чинні керманічі країни мають офіційно звернутися до міжнародної спільноти. Зокрема до організації об'єднаних націй. Щодо підписання декларації про корінні народи.

Ігор СЕМИВОЛОС, виконавчий директор центру близькосхідних досліджень: «Сьогодні Україна може спиратися в Криму лише на три ключові речі. Це українська армія, частина української армії які не зрадили присяги, це військово-морські сили України і це кримські татари».

Юлія ТИЩЕНКО, голова ради українського незалежного центру політичних досліджень: «Стаття 10 ч цієї с декларації - корінні народи не можуть принудительно перемещены со своих земель и территории, и так далы. Тобто кожна стаття дає абсолютно законодавчо обумовлені механізми апеляції до того, що так робити не можна».

Анна НИЧЕНКО, кореспондент: А от російський Президент Володимир Путін обіцяє завершення процесу реабілітації кримського народу на законодавчому та політичному рівні. Ви ступаючи зі зверненням до федеральних зборів, говорив про радянський період. Казав - тоді до кримських татар виявили жорстоку несправедливість. І тому наразі хоче виправити ситуацію

Володимир ПУТІН, Президент Росії: «Татарам, так же как и к некоторым другим народам СССР, была проявлена жестокая несправедливость. должны быть приняты все необходимые политические, законодательные решения, которые завершат процесс реабилитации крымско-татарского народа»

Анна НИЧЕНКО, кореспондент: З одного боку заяви про реабілітацію, з іншого про вигнання. Сепаратистський уряд півострова планує забрати у кримських татар частину земельних ділянок. Про це заявив так званий перший віце-Прем'єр Криму Рустам Теміргалієв. Каже «дійсно. Частину земель м попросимо звільнити». І нещодавно в ефірі «Радіо свобода» представник меджлісу заявили, що не визнають договір про входження Криму і Севастополя до Російської Федерації.

Ситуацію в Україні розглянуть на засіданні Генеральної асамблеї ООН 20 березня *Телеканал новин "24"*

Кореспондент: Ситуацію в Україні розглянуть на засіданні Генеральної асамблеї ООН 20 березня. За підсумками зустрічі члени ООН приймуть резолюцію. Для того, щоб вона вступила в силу, потрібна проста більшість голосів. Ветувати її, як у Раді безпеки ООН, Росія не зможе. Що правда, резолюції Генсамаблеї, на відміну від Радбезу, не є обов'язковими до виконання. Напередодні, зазначимо, генсек організації Пан Гі Мун висловив крайню стурбованість нелегітимним референдумом. ООН, як і практично всі країни світу, кримських сепаратистів не визнають.

Російські військові перевели конфлікт в Криму з політичної у військову площину *"Студія "1+1", ТСН*

Лідія ТАРАН, ведуча: Російські військові перевели конфлікт в Криму з політичної у військову площину. Про це сьогодні заявив прем'єр-міністр Арсеній Яценюк. Він разом з виконувачем обов'язків президента Олександром Турчиновим провів селекторну нараду з командирами заблокованих військових частин на півострові.

Кореспондент: Основний посил офіційної влади – Україну пограбували у міжнародному масштабі. Друге – відтепер все, що відбувається в Криму, - на совісті російської влади. Третє – філософське – усе тимчасове, Крим буде у складі України, рано чи пізно. Шокуюче повідомлення на селекторній нараді: у Сімферополі постріли. Пізніше страшне уточнення: в українських військових стріляли на ураження, один із них загинув. Це вже військовий конфлікт, - зауважує прем'єр Арсеній Яценюк.

Арсеній ЯЦЕНЮК, Прем'єр-міністр України: "Те, що стосується зараз конфлікту, який є, він переходить з політичної у військову стадію з вини російських військових".

Кореспондент: Виконуючий обов'язки президента Олександр Турчинов вдається до історичних аналогій. Дуже схоже: з анексії території незалежної країни у минулому столітті розпочинав Другу світову війну Гітлер.

Олександр ТУРЧИНОВ, Голова Верховної Ради України: "Президент Росії пан Путін, який любить багато говорити про фашизм, копіює фашистів минулого століття, анексує територію незалежної країни. Це провокація не тільки проти нашої країни, це спроба дестаблізувати ситуацію в регіоні, Європі і всьому світі".

Кореспондент: І вже очевидно для російських колег прем'єр Яценюк переходить на російську, щоб пояснити офіційній Москві, як у Києві розцінюють підписання папірців у Кремлі.

Арсеній ЯЦЕНЮК, Прем'єр-міністр України: "Это грабеж международного масштаба. Когда под прикрытием войск и оружия одна страна просто пришла и временно уворовала часть территории независимого государства".

Кореспондент: Це питання швидко не вирішиться, але українська влада переконана: Крим буде в складі України. А зараз вона просить не панікувати - зібратися і допомагати армії. Особливо – заблокованим частинам у Криму. Вже розробляють план, як їм доправити харчі, воду та обмундирування. Обіцяють: усіх їх прирівняють до учасників бойових дій – з усіма пільгами та виплатами.

Олександр ТУРЧИНОВ, Голова Верховної Ради України: "З нами правда, з нами Бог, з нами Україна".

Статус корінного населення кримським татарам Верховна Рада України має надати вже на найближчому парламентському засіданні

5 канал, Час новин

Ігор ТАТАРЧУК, ведучий: Статус корінного населення кримським татарам Верховна Рада України має надати вже на найближчому парламентському засіданні. Профільні комітети вже опрацьовують відповідне звернення Меджлісу до парламентаріїв приєднатися до декларації ООН про права корінних народів.

Юлія ТИЩЕНКО, голова ради українського незалежного центру політичних досліджень: «Декларація ООН, тобто, це відкриває додаткові абсолютно легітимно можливості звернення до ООН стосовно забезпечення в разі порушення прав на освіту, на ресурси, на землю, на спроби насильницького переміщення. Це дає просто, скажімо, додаткові можливості приймати участь в ухваленні рішень з питань місцевого розвитку, Конституції Криму кримським татарам не просто як меншині, а власне як повноцінному суб'єкту».

Штефан Фюле вважає, що у зв'язку з ситуацією в Україні Євросоюз може розглянути питання про розширення

Ігор ТАТАРЧУК, ведучий: Єврокомісар Штефан Фюле вважає, що у зв'язку з ситуацією в Україні Євросоюз може розглянути питання про розширення. Про це він заявив в інтерв'ю німецькій газеті Die Welt. Єврокомісія підтверджує свою пропозицію про прийняття України до складу ЄС. Фюле ж сказав, цитата: «Якщо ми прагнемо серйозно змінити ту частину Східної Європи, якою торкнулися нинішні події, ми повинні використовувати найдужчий інструмент політики, який є в ЄС - це розширення. Воно має безпрецедентно ефективну і стабілізуючу силу».

Кримських татар попросять звільнити частину земель

Ігор ТАТАРЧУК, ведучий: Кримських татар попросять звільнити частину земель, зокрема, на об'їзній дорозі Сімферополя. Про таке заявив самопроголошений віце-прем'єр Криму Рустам Теміргалієв. З його слів, хочуть провести легалізацію усіх земельних ділянок, але частину попросять звільнити для соціальних потреб, зокрема, на розвиток міста. Ці наділи нібито раніше зайняли шляхом самозахватів.

Александр Турчинов назвал действия Президента России опасной политической игрой

ТРК "Украина", События

Евгений МИХИН, ведущий: Продолжаем выпуск. Опасной политической игрой назвал действия Президента России исполняющий обязанности Президента Украины Александр Турчинов. По его словам, Крым был и будет частью Украины. Это позиция всех цивилизованных стран мира.

Александр ТУРЧИНОВ, Председатель Верховной Рады Украины, и.о.Президента Украины: «Сьогодні Президент Росії – пан Путін, який любить багато говорити про фашизм,

копіює фашистів минулого століття, анексуючи територію незалежної країни, анексуючи територію, яка визнана світом. Я підкреслюю, це є дуже небезпечна політична гра».

Кримські татари стануть корінним народом

УТ-1, Підсумки дня

Любов ДОБРОВОЛЬСЬКА, ведуча: Кримські татари стануть корінним народом. Верховна Рада на найближчому засіданні ухвалить закон про статус кримців, і Україна приєднається до декларації ООН про права корінних народів. За цим документом, виселення кримських татар з їхніх земель буде незаконним.

Юлія ТИЩЕНКО, голова Ради українського незалежного центру політичних досліджень: "Реальне приєднання до цієї декларації надає кримським татарам, як, власне, вже суб'єктам цього процесу, додаткові можливості апеляції до Організації Об'єднаних націй, для використання найрізноманітніших політичних домовленостей. От навіть стаття 10 цієї декларації – "Коренные народы не могут быть принудительно перемещены со своих земель и территорий".

Інтервенти і далі блокують українські частини в Севастополі, і це попри перемир'я

Любов ДОБРОВОЛЬСЬКА, ведуча: Інтервенти і далі блокують українські частини в Севастополі, і це попри перемир'я. Опівночі на БТРі та двох вантажівках вони перекрили в'їзд до бази озброєння і навчального центру. "Зелені чоловічки" вимагали від українських моряків скласти зброю. Після перемовин із командиром частини, який повідомив, що все озброєння в іншому місці, більшість окупантів покинули територію, але кілька їх чатують біля бази і досі. Крім того, зранку невідомі викрали керівника Сімферопольської квартирно-експлуатаційної частини. Поки що ніяких вимог не висували.

Владислав СЕЛЕЗНЬОВ, начальник кримського медіа-центру Міністерства оборони України: "Сьогодні вранці близько 30 представників самооборони Криму прибули на територію квартирно-експлуатаційного відділу в Сімферополі, там перебували кілька хвилин, після цього вивели весь персонал установи за межі споруди, забрали з собою начальника, підполковника Станіслава Нечипоренка, і увезли його в невідомому напрямку. Такі ж дії відбувались вчора о 17 годині дня на території об'єкту в селі Плодове, що під Севастополем. Там, по інформації джерел, група невідомих озброєних людей на двох автомобілях прибула на територію об'єкту, почали стріляти в повітря, поклали на землю весь персонал, заблокували роботу об'єкту. Після цього забрали з собою командира точки, підполковника Анатолія Кальяна, та увезли в невідомому напрямку".

Не лише армію, але і ЗМІ треба посилено фінансувати, щоб не програти інформаційну війну

Радіо Свобода, Ваша Свобода

Гості «Вашої Свободи»: Олег Наливайко, голова Державного комітету телебачення і радіомовлення України.

Інна Кузнецова: Володимир Путін розпорядився сьогодні «прийняти Крим» – розпорядився схвалити проект договору про «прийняття Республіки Крим до складу Російської Федерації». Блискавичний інформаційний криг і інший криг, який проводить Російська Федерація, порушуючи світовий порядок. Кажуть, що роль пропаганди не вирішальна, але значна у таких речах.

Пане Наливайко, Ви вчора призначені на цю посаду, але, зрозуміло, не могли не говорити керівництву держави про те, як будете протидіяти тому, що є з боку північного сусіда.

Головне – мобілізувати державний ресурс, щоб протидіяти пропаганді. Має бути штаб в Держтелерадіо і в РНБО, який щодня готує відповіді на виклики, які отримуємо від Російської Федерації. Біда об'єднує, мобілізує

– Безумовно, мені ставлять запитання, як розбудувати роботу під час війни, часткової окупації і коли наступить мир. На мій погляд, зараз головне – це мобілізувати державний ресурс, щоб він протидіяв пропаганді. Таке забуте слово є – «контрпропаганда». Ми маємо видавати певні меседжі. Має бути певний штаб саме в Держтелерадіо і в РНБО, який щодня готує відповіді на ті виклики, які ми отримуємо від Російської Федерації.

Ми маємо підготувати нашу систему державного телерадіомовлення для того, щоб вона була готова до цих відповідей. Це для мене зараз ключове. Біда об'єднує, мобілізує.

– Якщо говорити про Перший національний канал, який взявся протидіяти російській «пропагандистській машині» тим, що почав проводити телемарафон російською та англійською мовами.

Я не знаю, наскільки англійською мовою дивляться Перший національний канал в Україні, яка кількість людей дивиться в Україні саме це, наскільки це цікаво для українців, які фактично не знають англійської мови, на жаль, або ж звикли дивитися Перший національний канал українською, а тут для них з'являється російська зовсім несподівано.

Це можливість протидіяти? Чи це просто якась соломинка, за яку хапаються?

Багато хто має проблеми з майбутнім працевлаштуванням, намагається показати, як віддані ідеалам. Це не говорить, що вони є професіоналами

– Я думаю, що зараз дуже багато хто намагається прийняти з якихось гарних планів рішення, але які абсолютно не підтверджені ні фахівцями, ні в медіагалузі, ні в галузі суто журналістській. І тому треба, щоб цей центр все ж таки працював.

На сьогодні багато хто в силу того, що має якісь проблеми зі своїм майбутнім працевлаштуванням, намагається показати, як вони віддані ідеалам. Але це не говорить про те, що вони є професіоналами.

– Як будете тоді чинити з керівництвом як національних телекомпаній, радіокомпаній, так і обласних телерадіокомпаній?

Тому що не секрет, що багато з колективів були притиснуті. Я не заперечую при цьому вини самих журналістів, які працювали під тиском. Мало хто зміг собі дозволити звільнитися. Вони працювали під тиском, працювали під «темниками» і висвітлювали процес інформаційний саме так, як вимагала того державна машина.

– Перше, що ми вчора з головою Комітету з питань свободи слова та інформації Миколою Томенком зробили, то це замовили поточні моніторинги, як висвітлюють обласні державні телерадіокомпанії події зараз. Особлива увага ОДТРК, які працюють у південно-східних регіонах. Бо вони зараз, як можна сказати, «на лінії фронту». Тут треба буде приймати рішення дуже оперативні. І ми думаємо, що мине буквально декілька днів, і ми зрозуміємо, як зараз іде висвітлення. Ми подивимося, наскільки професійно працювали компанії впродовж останніх 2-3 місяців. Але зараз в першу чергу треба зробити відповіді на ті виклики, особливо «прифронтових» областей.

Другий момент. Послухаємо трудові колективи. Це найкраща є відповідь на те, як той чи інший керівник працював. І третє. Найближчим часом ми сформуємо громадські ради у всіх ОДТРК. Оця медіа-спільнота, яка зараз об'єдналася бідою, яка сталася, у захисті журналістів, у захисті України, ми маємо її потенціал використати, щоб всюди громадські активісти, які себе зараз дуже добре зарекомендували, що в Києві, що в регіонах, чули громадську раду. Це буде якийсь форпост, який не буде дозволяти відкат потім назад.

Для нас це дуже важливо. І саме, коли ми послухаємо їх, коли послухаємо трудові колективи, зробимо зміни. Але в цих областях треба буквально впродовж тижня це робити.

– Ви, зважаючи на такий напіввійськовий час, опиняєтеся, з одного боку, в ситуації, коли потрібно протидіяти агресорові і займатися контрпропагандою, а з іншого боку, Вам потрібно займатися роздержавленням. Що має переважати? Як це має співіснувати, ці абсолютно два різних завдання?

Про суспільне телебачення і радіомовлення, реформування друкованих комунальних і державних ЗМІ, зміни до закону про інформацію і про доступ до публічної інформації. На сьогодні готові

– Одна з головних причин, чому я, власне кажучи, і погодився на цю посаду, що, по-перше, потрібно підставити плече на сьогодні в захисті інформаційного простору у формажорній ситуації, по-друге, наша спільнота лобювала і просувала декілька ключових законів медіа-ринку. Один із них – це про суспільне телебачення і радіомовлення, а другий – це про реформування друкованих комунальних і державних ЗМІ, третє – це зміни до закону про інформацію і про доступ до публічної інформації. Вони на сьогодні готові. Деякі з них уже проголосовані у парламенті.

– Рада Європи висловила підтримку. Здається, що сьогодні.

Ключове – голосування у парламенті. Маю підтримку медіа-спільноти, голови комітету керівництва країни

– Так. До речі, я минулий тиждень увесь провів у Страсбурзі. Ми якраз працювали з експертами по всіх цих законах. Отримали експертні висновки. Отримали гарантії певної підтримки, методичної у першу чергу, в ході впровадження цих законів.

Але дуже делікатний момент на сьогодні – це те, що відбувається. Нам треба подивитися терміни впровадження закону з двох точок зору. Один – це те, що ми зараз у стані інформаційної війни. Друга позиція – це наш стан бюджету. На сьогодні в тому бюджеті мають бути закладені якісь гроші на підтримку, на розвиток. Ми маємо порахувати, що у нас є, і вже тоді чітко встановити, проголосувати і встановити ці терміни.

Для мене ключове завдання – це голосування у парламенті трьох законопроектів. Маю підтримку медіа-спільноти, маю підтримку голови комітету і маю підтримку керівництва країни.

– Так ставалося впродовж 20 років, що керівництво країни завжди, поки в опозиції і не прийшло до влади, всіма силами виступає за перетворення державних мовників на суспільні, а потім, як тільки приходить до влади, про це забуває.

– Є принципова різниця ситуації. Перше – Майдан, а друге – сильні громадські медіа-організації, які зараз мають вплив, мають підтримку Майдану. Якщо зараз ми цього не зробимо, не проведемо ці законопроекти, я думаю, що вони ніколи не пройдуть.

– Мабуть, Вам в унісон говорить керівник Асоціації мовників Катерина М'ясникова.

Катерина М'ясникова: Наша політика має нарешті перетворитися з процесу до досягнення результатів. Коли мета буде, я думаю, що інструменти знайдуться. Головне – це і мета, і воля.

Ми, на жаль, не навчилися в першій революції цьому, але в другій революції маємо головний висновок зробити, що все рівно кожний буде особисто відповідальний. І прикриватися відсутністю політичної волі – це не ефективно. Зараз, у такий час, є велике вікно можливостей. Якщо навіть будуть ситуації, в яких хтось буде чинити перепони реформі створення суспільного мовлення, то одна заява керівника Держтелерадіо щодо того, що йому не дають реалізувати реформу, приверне таку шалену увагу громадськості, яка зможе всі ці перепони подолати.

Громадськість має голос. І це головне.

– Маємо запитання радіослухача.

Слухачка (переклад): У першу чергу треба закрити всі ті телеканали, які всі чотири роки працювали проти України.

І ще питання. Телеканал «Планета» чий? Там біжучий рядок «Брати-слов'яни, об'єднуйтеся в одну державу!». В яку державу? У Росію?!

І ще питання. Перший національний канал – цей самий Бенкендорф, потомок, який ще при Миколі І був? Чи вже інший?

– Що стосується закриття, то я думаю, що зараз тут мова йде не про українські канали, а про російські, які транслюються. Це питання Нацради. Над ним зараз активно працює РНБО. Ви запитували, то я думаю, що «РТР-Планета» малося на увазі з паном Кисельовим небезвідомим.

Що стосується Національної телекомпанії України, то на сьогодні її вже давно не очолює Бенкендорф. Зараз вивчаються кадрові пропозиції і те, що безпосередньо має бути з Національною телерадіокомпанією, які зміни.

– До речі, наскільки вистачить цієї сили громади і голосу громади, аби не піддатися під чийсь лобі? Бо ми ж у президентській кампанії.

«В корзину» набридло працювати. Ми маємо використати цей момент

– Якщо вистачило сили громаді зламати хребет владі Януковича, що, здавалося ще декілька місяців, було неможливим, то я думаю, що на сьогодні голос громади тут ключовий. І незважаючи на те, що йде виборча кампанія, на сьогодні я абсолютно переконаний, що нам вдасться у тому плані рухатися.

От Катерина М'ясникова дуже чітко сказала: наш загальний настрой, керівників громадських організацій, які працювали, нам уже, як то кажуть, «в корзину» набридло працювати. Ми маємо використати цей момент.

– Маємо записане запитання заздалегідь від експерта ЗМІ, журналістки «Телекритики» Світлани Остапи.

Світлана Остапа: Пане Олеже, чи будете Ви тепер як голова Держкомтелерадіо наполягати на якнайшвидшому ухваленні закону про суспільне мовлення, роздержавленої друкованої преси? Яке Ваше бачення, чи потрібно суспільних мовників створювати на базі існуючих державних мовників, чи краще їх створювати з «нуля», а державне мовлення ліквідувати взагалі?

– На перше запитання Ви вже частково відповіли.

– Я ж кажу, що ключові моє питання – це ті три законопроекти, над чим я збираюся працювати. Це для мене справа честі.

Що стосується того, на базі чого створювати, то я більше, безумовно, займався законом (я є одним зі співавторів закону) про роздержавлення друкованої преси.

Що стосується суспільного мовлення, то мені здається, що той ресурс, який на сьогодні є, державне, то треба на його базі створювати. На сьогодні, я думаю, немає у держбюджеті грошей «з нуля» запускати цей проект.

– З іншого боку, зараз працює «Громадське радіо» і Громадське ТБ», створені ентузіастами-журналістами. Наскільки плануєте використовувати цей потенціал?

– Безумовно, треба використовувати цей потенціал. Якщо зараз наші колеги створюють цей проект практично без якихось інвестицій, без технічних можливостей, і воно підвищує і рейтинги телекомпанії, і радіокомпанії, то треба просто їм допомагати, треба знайти такі точки застосування в системі телебачення.

– Як Ви будете працювати на Крим? З сьогоднішнього дня це невизнана частина території Російської Федерації, яку ніхто не визнає, крім самої Російської Федерації. Але Російська Федерація має «РТР-Планета» в Україні. Чому б не мати на території, я вже не кажу, що на території всієї Російської Федерації, а хоча б Криму щось, що говорило б про те, що Україна турбується про тих людей, які, залишаючись на території Криму, захочуть бути громадянами України?

– Я як голова Спільки журналістів, то ми тим займалися. Одне з головних питань – це захист, фізичний захист наших колег у Криму. Ми намагаємося всілякими можливостями допомогти, захистити, причому працюємо на якихось товариських підходах.

– Це більше гуманітарний напрямок.

– Гуманітарно-юридичний, правовий.

– А стосовно інформаційної політики, вже державної?

Ми повинні відновити мовлення на Крим

– Перше – це ми повинні відновити мовлення на Крим. Для мене це трошки несподіване призначення. Учора, чесно кажучи, тільки в парламенті буквально ми дійшли до тієї згоди, що я займаюся цим напрямком. Треба подивитися, чим займається зараз УТР. Є телекомпанія, яка повинна працювати на безпосереднє донесення наших основних меседжів. Треба подивитися. На сьогодні працюють у ФМ-діапазоні ще радіокомпанії. Нам треба взагалі технічні можливості дуже уважно подивитися.

Те, що ми це проспали і не були готові до подібних дій, з одного боку, а з другого боку, Російська Федерація однозначно готувалася дуже давно до цих заходів, то на сьогодні якихось таких порад, що треба зробити, я їх не знаю. Мені треба вивчити в першу чергу технічне питання: як донести?

– Запитання ще одного слухача.

Слухач: Дуже добре, що Вас назначили! Є проблема. У нас іде інформаційна війна, а такий потужний ресурс, як радіо фактично не використовується. От приклад Криму чудовий. УКВ передатчики відключили. Але у нас є потужний потенціал – середні і довгі хвилі. У всьому світі це стратегічний ресурс. У нас він не задіяний. Передавач у Броварах знищений. Той, що працює в Миколаєві на Крим, – дуже мала потужність. Передавачі в Харкові, в Донецьку, у Львові практично не працюють. Російські на 1200 кіловат – шалена потужність! Наші – не чути.

Будь ласка, займіться цим питанням. Це стратегічне питання безпеки держави. Ніхто цим до Вас не займався. Це напівзнищено. Так що хотів би почути українське радіо на середніх і довгих хвилях. Не тільки на ФМ. Бо ФМ тільки на 30 км чутно.

– Ми якраз після цього ефіру домовилися обговорити технічні можливості радіокомпаній. Знову ж таки підкреслюю, що дуже багато зроблено помилок технічних, які зараз такі от політичні наслідки мають.

– От з цими технічними помилками – це знову ж таки значні гроші на сьогоднішній день.

Держава фінансує армію, тим самим рядком мали б фінансувати ЗМІ, на сьогодні програємо інформаційну війну

– Треба вивчати. Але на сьогодні те, що ми фінансуємо, держава фінансує армію, то я думаю, що тим самим рядком мали б фінансувати якраз і дії ЗМІ, тому що ми на сьогодні просто програємо ту інформаційну війну. Вона йде паралельно.

– Якщо ми хочемо інформаційний продукт, спрямований на українського глядача і слухача, перетворити на громадське мовлення, то, з іншого боку, те, що називається УТР, мовлення на закордон, має залишатися державним?

– Я думаю, УТР має залишатися державним. Єдине, що до нього такі принципи залишкового підходу. Ми на одній з колегій Держтелерадіо, минулий керівник ще УТР каже: нас на сьогодні чують в Уругваї. Але це можна, як анекдот розповідати, як нас там чують. Головне – це те, чим ми це наповнюємо. І друге. Програма УТР має бути чітко цілеспрямована на того глядача, який має споживати цей продукт. А не так, як нас хтось слухає в Уругваї. Хто? Для чого? І з чим ми туди виходимо?

– З іншого боку, нас не чують у Криму. Так?

– Так.

– Чи усвідомлюєте Ви, що з Вашими бажаннями створити громадське мовлення, роздержавити комунальні ЗМІ Ви маєте розформувати Держтелерадіо з часом?

– На мій час роботи вистачить. Але знову ж таки, я так думаю, центр прийняття якихось інформаційних рішень далі лишиться за Держтелерадіо. Може, того механізму впливу на телерадіопростір безпосередньо прямого не буде. Але є інше. Є спостережні ради, є громадські ради – от через них треба зробити. Але цю роботу однозначно треба проводити. Не може держава бути власником такого ресурсу.

– Ви маєте на увазі роздержавлення, так?

– Так.

– А який період часу треба на роздержавлення, як Ви вважаєте, як людина, яка займалася роздержавленням з боку громадськості, як голова Спілки журналістів? За скільки часу це можна зробити?

Маємо 50-60 заявок, хто хотів би увійти в пілотний проект роздержавлення

– Ми працювали по закону щодо роздержавлення друкованих комунальних ЗМІ, то бачили, що має бути рік чи два пілотний проект, а потім рік чи два роздержавлення залежно від бюджетних можливостей, залежно від політичної ситуації. Оце таким чином. Чи «рік плюс два», чи «два плюс два». Дуже важливий пілотний проект.

Ми, Спілка журналістів, на сьогодні маємо приблизно 50-60 заявок тих, хто хотів би увійти в пілотний проект. Щоб це далі було справою честі, що ми впродовж цього року разом з ОБСЄ, які нам обіцяють допомогу, з Радою Європи, спеціалістами, з польськими колегами, які вже проходили, маємо зробити дуже гарні проекти. Щоб потім зробити роботу над помилками і вже переходити до цього процесу роздержавлення.

– Це якщо йдеться про комунальні ЗМІ невеличкі, які, з одного боку, годують місцевих журналістів, не дають їм там пропасти, але, з іншого боку, є потужним інструментом місцевої влади.

Як же бути з великими телекомпаніями, радіокомпаніями? Якщо це затягнути на два роки, як йдеться про комунальні ЗМІ, то це знову нічого не буде.

– Тут якраз два різні. Одна справа з друкованими виданнями. Це такий термін. Суспільне телебачення має набагато скоріш проходити.

– У який період?

– Десь рік-півтора.

Єдине – що зараз, бо я для себе все ж таку паузу витримав, сталася інформаційна війна, і у нас такий військовий стан. Тут треба подивитися. Ми не можемо робити дуже різкі зміни. Нам треба на сьогодні мобілізований ресурс тримати. Подивитися, як розвиватиметься ситуація. Якщо не було б цієї проблеми з Російською Федерацією, то впродовж року це питання повинне бути вирішене.

– Сьогодні Вас представлять колективу Держкомтелерадіо. Вже якісь кроки Ви почали робити. Коли Ви зайдете зі своїми пропозиціями і почнете обговорювати питання, як мають працювати державні великі компанії, то чи має там залишатися старе керівництво, яке зараз повністю підтримує нову владу, а ще три місяці тому підтримувало стару владу?

У мене є знайомі на Луганщині, які розказували, що у селах немає фактично комерційних каналів, є УТ-1, «РТР-Планета» і ще щось. Там говорили про те, що Кисельов – це хороший журналіст, молодець, це вірець! Я кажу: я не розумію, як це може бути, що це вірець? Це чиста пропаганда. Ні! Пропаганда – це українське телебачення, яке говорить про те, що в державі все добре, а насправді ми сидимо без роботи, без засобів до існування – Кисельов це показує.

У нас мають бути свої «антикисельови»

– По-перше, створення контенту. У нас мають бути свої «антикисельови». Другий момент – як це технічно донести? На сьогодні у селах, якщо вже про Луганщину говорити, є УТ-1 і є місцева ОДТРК. ОДТРК, власне, державна телерадіокомпанія місцева несе місцеву інформацію. Тут дуже важливо. Я і тому казав, що першими ми маємо промоніторити, що там є за продукти. Саме там прийняти навіть скоріше якесь кадрове рішення.

– Очевидно, що там керує ставленик партії, яка була при владі. Бо там зачистка інформаційного простору була повна.

У Києві має робитися якісний інформаційний контент, потім поширюється через ОДТРК

– Напевне.

І другий момент. Я вже вдруге у цю, як кажуть, «воду вступаю», бо в 2009-2010 роках займався як виконуючий обов'язки голови Держкомтелерадіо. Ми тоді створювали проект, коли в Києві має робитися якісний інформаційний контент, який потім поширюється через систему

ОДТРК. Я думаю, що ми поновимо цю роботу. І саме тут будемо робити (я не хотів би пану Кисельову стільки уваги приділяти) дійсно якісні продукти в Києві, які потім поширюватимуться і по ОДТРК.

– Вже через громадське мовлення чи ще як державне?

– На першому етапі як державне.

– Зараз багато комерційних каналів перефарбувалися, не перефарбувалися, але працюють по-іншому. Наскільки роль олігархів буде змінена, з Вашої точки зору? Чи з'явиться ринок ЗМІ? Чи канали будуть іграшками олігархів, як і було раніше?

У приватних ЗМІ працював. Приватна власність має бути захищена

– По-перше, коли ми знову ж таки говоримо про інформаційну війну, нам не треба шукати тут якогось розбрату, а треба зараз мобілізувати весь ресурс. Якщо зараз ресурс розвернувся у сторону захисту інтересів України, мені здається, що ми якось маємо відкласти якісь інші питання, використовувати можливості цього телеканалу, того чи іншого ресурсу.

На сьогодні сформована власність. Зараз, Ви знаєте, є деякі проекти про націоналізацію каналів. Я більшу частину своєї трудової кар'єри в приватних ЗМІ працював. Мені здається, що приватна власність має бути захищена. Не треба з цього починати. Але це моя особиста думка.

– Будемо бачити. Бажаємо Вам успіху у роздержавленні!